

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Janek Pool
Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda
info@kpkoda.ee
Roosikrantsi 8b, Tallinn
10119

Teie 02.10.2026 nr 3-9.2/45/

Meie 20.10.2026 nr 2-1/23727-2

Vastuskiri

Lugupeetud Janek Pool

Täname Teid ettepaneku eest. Oleme sellega tutvunud ning valmis muutma elatisabi maksmise praktikat suvekuude eest, kui lapsel on Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) alusel õppimise andmed kevadel kehtivad.

Käesoleva ajani oleme suvekuude eest maksnud elatisabi septembris tagantjärgi, kui EHIS kaudu on jõudnud meile kindlad andmed lapse õppimise jätkamise kohta. Kuna meile teadaolevalt ei kontrolli kohtutäiturid EHIS-st regulaarselt täisealiste laste puhul õppimiseandmeid, vaid lähtuvalt ainult kliendi teavitusest, siis oleme nimetatud kontrolli teostanud ise, vähendamaks alusetud makseid. Praktikas on olukordi, kus õppimise andmetes tehakse muudatusi sügisel tagasiulatuvalt ning seetõttu oleme suvekuude eest maksnud elatisabi tagantjärgi, kui oleme kindlad, et õpingud jätkusid.

Seega uue praktika rakendamisel tuleb arvestada, kui sügisel selgub, et isik õpinguid ei jätkanud ja tal puudus seetõttu suvekuudel elatisabi saamise õigus, on tegemist enammaksega. Kuna õppimise kontroll täisealiste laste puhul on aluseks ka perioodilise elatise sissenõudmiseks, siis alusetute elatisabi enammaksete vältimiseks palume teostada kohtutäituritel õppimise kontrolli enne maksete edastamist Sotsiaalkindlustusametile. See võimaldab alusetuid enammakseid vältida juba protsessi alguses, mitte tagantjärele. Samuti tuleb enammaksete esinemisel valmis olla ühiselt selgitama ka meediale nende tekkimise põhjust.

PHS § 55 lg 2 kohaselt on elatisabi saaja kohustatud viivitamata teavitama kohtutäiturit asjaolude muutusest. Sellest tulenevalt palume kohtutäituritel tõhustada elatisabi saajate teavitamispraktikat, selgitades neile selgemalt võimalikke tagajärgi, kui teavet ei esitata õigeaegselt. Samuti palume algetada elatisabi saajaga infovahetuse olukorras, kus Sotsiaalkindlustusamet on saanud teada elatisabi välistavatest asjaoludest ja edastanud selle teabe kohtutäiturile.

Oleme korduvalt puutunud kokku olukorraga, kus klient on meid teavitanud ning oleme selle info edastanud kohtutäiturile enammakse kinnitamiseks. Kuna klient ei ole otse täituri poole pöördunud (isegi kui SKA suunab teda seda tegema), siis kohtutäiturid enammaksu ei kinnita ning samas ei võta ka kliendiga ühendust, et asjaolud üle täpsustada. Selliselt jääb elatisabi saaja kahe asutuse infovahetuse osas ebameeldivasse olukorda ning SKA ei sa ka enammakset arvele võtta, kuna puudub kohtutäituri kinnitus.

Palume neid asjaolusid koostöö edasisel kujundamisel arvesse võtta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristina Pähkel
osakonna juhataja

Kady-Kairit Kerve
6208013, kady-kairit.kerve@sotsiaalkindlustusamet.ee